

Fővárosi Ítéltábla

14.Gf.40.208/2020/5.

A Fővárosi Ítéltábla a Bihari Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek dr. Bohács Zsolt ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2019. október 8. napján kelt 18.G.42.090/2018/19-II. számú ítélete ellen az alperes által előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

r é s z k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletét részközbenső ítéletnek tekinti és helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 10.000 (tízezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

A rész-közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

1.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a 2009. március 27. napján kötött PLA0347609. számú lízingszerződés 3., I.18. és I.20. b) pontjaiban foglalt kikötések semmissek a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 209. § (1) bekezdése és 209/A. § (2) bekezdése alapján. Kérte az alperest 1.000.000 forint megfizetésére, valamint a lízingszerződés tárgyát képező gépjármű törzskönyvének kiadására kötelezni, kérte továbbá a lízingügylet lezárása alapján a tulajdonjoga megállapítását.

Keresetét arra alapította, hogy a kockázatot telepítő feltételek nem világosak és nem is érthetők, a régi Ptk. 209. § (1) és (4) bekezdései alapján tisztességtelenek, mert az alperes javára a szerződéses egyensúlyt megbontják. A 6/2013. és 2/2014. számú polgári jogegységi határozatokra utalva előadta, hogy a megfelelő tájékoztatásból ki kell tűnnie, hogy az árfolyamváltozás hatására a törlesztőrészlet összege korlátozás nélkül, akár a többszörösére is emelkedhet. A fogyasztónak ugyanis fel kell ismernie, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt bármikor bekövetkezhet. Álláspontja szerint a szerződéses feltételek egyikéből sem állapítható meg, hogy a perbeli jogügylet kockázatos és a havi lízingdíjon felül a lízingbevevőnek további fizetési kötelezettsége áll fenn. A lízingbevevő nem köteles ezért árfolyamkülönbözet megfizetésére, mivel sem a lízingszerződés, sem pedig az ÁSZF nem tartalmaz kockázatfeltáró nyilatkozatot; az alperes nem tett eleget tájékoztatási kötelezettségének. A részlegesen érvénytelen lízingszerződés 10.475.000 forint erejéig történő hatályossá nyilvánítását, valamint a törzskönyv kiadását kérte az ÁSZF II.7. pontja alapján azzal, hogy tartozását az alperes felé már megfizette, így a gépjármű törzskönyve az érvényes szerződési feltételeknek megfelelően őt illeti.

2.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadta, hogy a perbeli szerződés esetében nincsen olyan jogszabályi rendelkezés, amely alapján külön okiratban, úgynevezett

kockázatfeltáró nyilatkozatban kellett volna az árfolyamkockázatról való tájékoztatást rögzítenie. Ezért a szerződés és az üzletszabályzat rendelkezéseinek egybevetésével kell megállapítani, hogy az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül felismerhető volt-e a konkrét fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli és az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincsen felső határa. Kitért e körben arra, hogy a perbeli időszakban használatban volt tájékoztatói, szóróanyagai fénymásolatban az irodákban és a vele együttműködő kereskedőknél megtalálhatók voltak. Ezekben a felperes tájékoztatást kapott arról, hogy neki kell viselnie az árfolyamkockázatot. A szerződéskötéskor hatályos üzletszabályzat szerint a lízingbevevő által forintban teljesített törlesztőrészletekre a mértékadó árfolyam – a mértékadó devizanem vételi árfolyama az egyedi szerződés létrejötte napján – és a törlesztőrészlet esedékességének napján aktuális devizaeladási árfolyam eltérése esetén árfolyamkülönbözetet érvényesít. A felperesnek az okiratok megismerését követően lehetősége volt arra, hogy esetleges aggályait, a számára nem érthető kifejezések tartalmát tisztázza. Egyetlen szerződéses okiratban sincsen utalás arra nézve, hogy egy meghatározott mérték feletti árfolyamváltozás esetén a felperesnek nem kell viselnie a kockázatot, így egyértelmű, hogy a kockázatvállalásnak nincsen felső határa. A kamatváltozás II. (árfolyamváltozás) rendelkezései egyértelműen és átláthatóan tartalmazzák, hogy a felperesnek a mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális devizaeladási árfolyam változásának függvényében árfolyamváltozás címén fizetési kötelezettsége áll fenn. Álláspontja szerint a felperes a kockázatokról a szükséges tájékoztatást megkapta. Arra tekintettel, hogy a felmondás folytán fennálló tartozását nem fizette meg, a gépkocsi törzskönyvének kiadását, valamint a gépkocsi feletti tulajdonjoga megállapítását az üzletszabályzat II/7. pontja alapján nem kérheti.

3.

Az elsőfokú bíróság a 19-II. sorszám alatti rész- és közbenső ítéletében megállapította, hogy a 2009. március 27. napján kelt . számú lízingszerződés érvénytelen.

3.1.

Rész- és közbenső ítéletében – a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns – tényként állapította meg, hogy a felperes mint lízingbevevő és az alperes mint lízingbeadó 2009. március 27. napján . szerződésszámon lízingszerződést kötöttek az Audi A5 Diesel típusú gépjármű lízingbe adása tárgyában. A személygépkocsi teljes bruttó vételára 17.475.000 forint volt.

A szerződés 1. pontja rögzítette, hogy az egyedi lízingszerződésben nem szabályozott kérdéseket a szerződés elválaszthatatlan részét képező PLA3/2008.11.01. számú üzletszabályzat tartalmazza. A 2. pontban a lízingbevevő kijelentette, hogy az egyedi

lízingszerződésben, valamint az Üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette és azt a szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek ismeri el, az Üzletszabályzat átvételét a szerződés aláírásával nyugtázza. A 3. pont a mértékadó devizanemet CHF-ben határozta meg, míg a szerződés 4. pontja a lízingbevevő által választott kamatváltozás I. és kamatváltozás II. (árfolyamváltozás) elszámolási módját akként jelölte meg, hogy fix törlesztőrészletekkel rendelkező devizaalapú finanszírozás (fix deviza konstrukció) azzal, hogy a kamatváltozás I. és a kamatváltozás II. (árfolyamváltozás) elszámolása a futamidő végén történik. A fizetendő kamatváltozás I. és kamatváltozás II. (árfolyamváltozás) esetén a futamidő – azonos törlesztőrészletek mellett – meghosszabbodik, a visszajáró kamatváltozás I-t és kamatváltozás II-t (árfolyamváltozás) a lízingbeadó visszautalja a lízingbevevőnek.

A 6. pontban foglaltak szerint az első lízingdíj 7.000.000 forint, a lízingdíj törlesztésének száma: 96 darab, míg a lízingdíj: 96×199.793 forint volt. A tőketartozást 13.340.833 forintban, az áfát 2.668.167 forintban, az összes lízingdíjat: 26.180.128 forintban határozták meg.

A PLA3/2008.11.01. számú Üzletszabályzat I.12. pontja alapján a mértékadó devizanem az egyedi lízingszerződésben meghatározott devizanem. Amennyiben a mértékadó devizanem forint, úgy értelemszerűen a kamatváltozás II-re és a kamatváltozás III-ra vonatkozó rendelkezések nem kerülnek alkalmazásra. Az I.13. c) pont szerint abban az esetben, ha a mértékadó devizanem egyéb, úgy a mértékadó kamatláb a londoni bankközi piacon a mértékadó devizanemben három havi időtartamra jegyzett, a Reuters Monitor megfelelő oldalán naponta közzétett kínálati referencia kamatláb (3 havi LONDON InterBank Offered Rate-LIBOR).

Az I.15. pont akként rendelkezett, hogy a mértékadó kamatláb hatályos referenciaértéke a mértékadó kamatláb szerződéskötés napjára (a szerződéskötés napját megelőző második munkanapon) jegyzett százalékban kifejezett értéke vagy az egyedi lízingszerződés futamideje alatt, kamatváltozás I. érvényesítése esetén: a mértékadó kamatláb százalékban kifejezett azon értéke, amelyet a lízingbeadó az egyedi lízingszerződésre érvényesített mindenkor utolsó kamatváltozás I. keretében hirdetménye szerint meghatározott. Az I.17. pont szerint az árfolyam a Zrt1. által a mértékadó devizanemre, „MTB Deviza árfolyamon” jegyzett hivatalos, forintban kifejezett árfolyam. Az I.18. pont alapján a mértékadó árfolyam a mértékadó devizanem vételi árfolyama az egyedi lízingszerződés létrejötte napján.

Az I.19. pontban rögzítésre került, hogy rendkívüli árfolyam eseménynek minősül az árfolyam szélsőséges mértékű (25%-ot meghaladó) növekedése a mértékadó árfolyamhoz képest, vagy egyéb, a Magyar Nemzeti Bank, mint jegybank által fogatosított rendkívüli

intézkedés (pl: intervenció sáv eltolása, egyéb pénzügyi szabályok megváltoztatása), amely a forint árfolyamát a jövőben szélsőségesen befolyásolhatja.

Az I.20. pontban foglaltak alapján:

a) Kamatváltozás I. a mértékadó kamatláb pénzügyi piacon bekövetkezett %-os értékének változása függvényében, a hátralévő lízingdíjak összegét érintő kamatkülönbséget jelenti.

b) Kamatváltozás II. (árfolyamváltozás) a mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam változásának függvényében az alábbi képlet szerint meghatározott kamat különbséget jelenti:

c) Kamatváltozás II. = fizetési kötelezettség x ((fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam / mértékadó árfolyam) – 1).

d) Kamatváltozás III. (árfolyamváltozás): a lízingszerződés futamidő lejártá előtti megszűnésekor fizetendő – ki nem terhelt – kamatkülönbség, amelynek mértéke a szerződés megszűnésének eseteit szabályozó rendelkezésekben külön kerül meghatározásra.

A II.4. pont akként rendelkezett, hogy az esedékessé vált lízingdíjakra jutó Kamatváltozás II-t a lízingbeadó utólag – a hirdetményben közzétett gyakorisággal – terheli ki, amennyiben a még ki nem terhelt valamennyi Kamatváltozás II. összege legalább a hirdetményben meghatározott mértéket eléri. A szerződés megszűnésekor a lízingbeadó a ki nem terhelt valamennyi Kamatváltozás II-t kiterheli, illetve jóváírja.

Az alperes 2015. augusztus 31-én a lízingszerződést felmondta, amelynek következtében a szerződés 2015. szeptember 23. napján megszűnt.

3.2.

Rész- és közbenső ítélete jogi indoklásában az elsőfokú bíróság elsődlegesen rögzítette, hogy az érvénytelenség megállapítása iránti kereset tárgyalását különítette el, és e körben – a keresettel érvényesített jog fennállása tekintetében – hozott rész- és közbenső ítéletet.

Megállapította, hogy a peres felek között a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: régi Hpt.) 2. számú melléklet I.11. pontjában meghatározott pénzügyi lízingszerződés jött létre, amely a Ptk. 685. § e) pontja szerint fogyasztói szerződésnek minősül, továbbá, hogy a felek szerződésének részévé váltak az általános szerződési feltételek a régi Ptk. 205/B. §-a alapján.

A Kúria 2/2014. PJE határozatában és az Európai Unió Bíróságának a C-51/17. számú ügyben hozott ítéletében foglaltakra utalva kifejtette, hogy a perbeli szerződési kikötésekből nem következik, hogy a felperes árfolyamkockázatra történő tájékoztatása megtörtént, illetve milyen tartalommal történt meg. Nem derül ki ugyanis, hogy figyelmeztették-e az átváltási árfolyam lehetséges változásaira és a devizaalapú lízinggel összefüggő kockázatokra, így arra, hogy a vállalt árfolyamkockázat a forint leértékelődése esetén számára gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat, továbbá, hogy a lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszközének súlyos leértékelődése és a külföldi kamatlábak emelése a törlesztőrészekre milyen hatást gyakorol. Ezen hiányokat álláspontja szerint a deviza elszámolás szabályai nem helyettesítik, azokból az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára nem lehet világos vagy érthető, hogy az árfolyamkockázat valós és korlátozás nélkül őt terheli. Kiemelte a felperes által a személyes meghallgatása során előadottakat, amely szerint az autókereskedésben a kereskedő ajánlotta a felperesnek a lízingkonstrukciót. Szó volt arról, hogy a szerződés devizaalapú, de arról nem, hogy ez pontosan mit jelent. A szerződés átolvasásakor az derült ki számára, hogy a lízingszerződés alapján kilenc hónapig kell a lízingdíjat fizetnie. A szerződéskötéskor megkapott dokumentumokat a felperes átnézte, az üzletszabályzatot elolvasta, az iratok között azonban az alperes által hivatkozott tájékoztatók nem szerepeltek.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy az alperes a szerződés megkötésekor nem tájékoztatta a felperest kellő mértékben az őt terhelő árfolyamkockázatról. A világos és érthető szerződési kikötések hiányában az árfolyamváltozás felperesre való telepítése a régi Ptk. 209. § (4) bekezdése alapján tisztességtelen, ennek következtében a felperest az árfolyamváltozás hatásának viselése, azaz az árfolyamváltozásból eredő többletkötelezettség nem terheli. Mivel az árfolyamkockázat viselése a szerződés főszolgáltatása körébe tartozó szerződéses rendelkezés, ezért e feltétel érvénytelensége folytán a teljes szerződés érvénytelen.

4.

A rész- és közbenső ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodsorban annak hatályon

kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára történő utasítását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletében tévesen következtetett arra, hogy az árfolyamkockázatot nem tárta fel a perbeli szerződéssel összefüggésben. Megfelelően tájékoztatta ugyanis a felperest, a szerződés árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezései pedig nem tekinthetők tisztességtelennek, világos és érthető tájékoztatást kapott a fogyasztó. Kiemelte egyúttal, hogy a régi Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésének rendelkezései csak a devizaalapú hitelek esetén irányadók, a felek azonban pénzügyi lízingszerződést kötöttek, így nem kellett külön kockázatfeltáró nyilatkozatot készítenie a finanszírozónak. A külön kockázatfeltáró nyilatkozat hiánya pedig csupán annyit jelent, hogy a szerződés rendelkezései, illetve a szerződéskötéskor szóban kapott tájékoztatás alapján kell vizsgálni, hogy a fogyasztó alappal gondolhatta-e, hogy őt nem terheli árfolyamkockázat, illetve az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa. Álláspontja szerint a finanszírozási szerződés rendelkezései alapján az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára egyértelműen felismerhetőnek kellett lennie a fentieknek. Önmagában a szerződés irányadó devizanem megjelöléséből és az üzletszabályzatból az átlagosan körültekintő, figyelmes fogyasztó számára érzékelhető volt, hogy a lízingszerződés árfolyamkockázatot tartalmaz, melyet ő köteles viselni. Az Üzletszabályzat emellett további, az árfolyamkockázatra utaló rendelkezéseket is tartalmaz annak I/7., I/12-13., I/17-19., I/20.b) és II/4., valamint a VIII. fejezetben található pontjaiban. Az I/20. b) pont ugyan elsődlegesen kamatváltozás II.-t jelöl meg, azonban az utána következő zárójeles magyarázat átolvasása után egyértelmű az átlagos fogyasztó számára is, hogy ez ténylegesen nem kamatváltozásra, hanem árfolyamváltozásra vonatkozik. Ezen kikötésből, illetőleg az Üzletszabályzat II/4. pontjából és VIII. fejezetének rendelkezéseiből egyértelműen megállapítható, hogy a felperesnek a mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam változásának függvényében az árfolyamváltozást is meg kell fizetnie. Az Üzletszabályzat I/19. pontjában meghatározott rendkívüli árfolyamesemény definíciójából pedig egy átlagos fogyasztó számára az is egyértelműen megállapítható, hogy az árfolyam akár szélsőséges mértékben is változhat, az árfolyamkockázat viselésének felső határa nincs. A fogyasztótól is elvárható ugyanis, hogy a szerződés megkötését megelőzően a lízingszerződést, illetőleg annak részét képező rendelkezéseket, így az üzletszabályzatot alaposan elolvassa és áttanulmányozza, azt megfelelően értelmezze. Amennyiben a felperes ennek nem tett eleget, az a finanszírozó terhére nem róható. Álláspontja szerint a jogszabályi rendelkezéseknek, a Kúria 2/2014. Polgári jogegységi határozatában és 6/2013. Polgári jogegységi határozatában, továbbá az Európai Unió Bíróságának joggyakorlatában (különösen a C-26/13., C-186/16. és C-51/17. számú ítéletekben) kifejtetteknek megfelelően tájékoztatta a felperest az árfolyamkockázatról.

5.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Kiemelte, hogy a másodlagos fellebbezési kérelmét az alperes nem indokolta meg,

így az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló kérelem nem teljesíthető. Fenntartotta, hogy a fizetési kötelezettség, illetve a tájékoztatás tartalma a szerződés rendelkezéseiből nem vezethető le.

6.

Az ítéltábla elsődlegesen rögzíti, hogy a Pp. 213. §-ának (2)-(3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság határozata csak az elkülönített kereseti kérelem tekintetében állapította meg a jog fennállását, önállóan elbírálható kereset tárgyában részítéleti rendelkezést nem tartalmaz, ezért nem rész- és közbenső, hanem részközbenső ítéletnek minősül, az ítéltábla ekként is bírálta felül.

7.

A Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen az elsőfokú bíróság részközbenső ítéletének hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelmet vizsgálta, mert annak megalapozottsága esetén az érdemi felülbírálatra nem kerülhet sor. E körben az alperes nem jelölt meg konkrét eljárásjogi szabálysértést, vagy azt, hogy a bizonyítási eljárás esetleges kiegészítése mely okból lenne álláspontja szerint szükséges. A rendelkezésre álló adatok alapján ugyanakkor megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül hozott határozatot és miután a keresettel érvényesített jog fennállása a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján elbírálható volt, a régi Pp. 252. § (3) bekezdése alapján fogalmilag kizárt a részközbenső ítélet hatályon kívül helyezése. A hatályon kívül helyezésre egyébként is csak abban az esetben kerülhetne sor, ha a konkrét szabálysértés kihatott a per érdemi eldöntésére és a másodfokú bíróság a feltárt lényeges eljárási szabálysértéssel és annak kiküszöbölési lehetőségével összefüggő összes körülmény mérlegelésének eredményeként jutna arra a következtetésre, hogy az eljárási szabálysértés jellegének és súlyának, valamint az érdemi döntésre gyakorolt hatásának, továbbá a másodfokú eljárásban való orvoslás lehetőségének figyelembevételével elengedhetetlen az elsőfokú eljárás megismétlése (1/2014. (VI.30.) PK vélemény).

8.

Az ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság részközbenső ítéletét érdemben vizsgálta és megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

9.

Az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és annak jogi indokolásával az ítéltábla döntően egyetért, ezért a régi Pp. 254. § (3) bekezdése alapján utal az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokaira.

10.

Az alperes az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó tájékoztatás elégtelenségével kapcsolatosan tartotta tévesnek az elsőfokú bíróság jogi álláspontját. Az ítéltábla a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel ezért az alábbiakra mutat rá.

A perbeli lízingszerződés kapcsán nem készült a régi Hpt. 203. § (6) bekezdésében meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozat. Helyesen hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy a perbeli lízingszerződéssel összefüggésben nem terhelte kockázatfeltáró nyilatkozat elkészítésének kötelezettsége, a régi Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdései ugyanis egyértelműen a főszolgáltatásként devizahitel nyújtására vonatkozó szerződések esetére írták elő a kockázatfeltáró nyilatkozat pénzügyi intézmény általi külön okiratban történő rögzítését (BH2016. 148.). Ez nem jelenti ugyanakkor azt, hogy az alperest ne terhelne a szerződést érintő lényeges körülményekre vonatkozó tájékoztatási kötelezettség, erre tekintettel helyesen vizsgálta az elsőfokú bíróság a régi Ptk. 209. § (1)-(2) bekezdései és 209/A. § (2) bekezdése alapján az alperes által nyújtott tájékoztatás megfelelőségét a szerződéses rendelkezésekre alapítottn.

A Kúria 6/2013. Polgári jogegységi határozatának 3. pontja szerint a pénzügyi intézményt a jogszabály alapján terhelő tájékoztatási kötelezettségnek ki kellett terjednie az árfolyamváltozás lehetőségére és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészletekre. A 2/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontjához fűzött indokolás alapján a szerződéses feltételekből és az alperes által nyújtott tájékoztatásból egyértelműen annak kell felismerhetőnek lennie az „átlagos fogyasztó” mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és hogy az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa. Az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú ítéletének 3. pontja szerint az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek nemcsak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni tudja egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit is. A világos és érthető megfogalmazás követelményéből eredően tehát az információs hátrányban lévő fogyasztót olyan helyzetbe kell hozni a szerződéskötéskor, hogy megfelelően fel tudja mérni az

árfolyamkockázatot, pontos és érthető szempontok alapján értékelhesse a számára ebből eredő lehetséges gazdasági következményeket (C-26/13. és C-186/16. számú ítéletek). E körben pedig figyelemmel kell lenni arra is, hogy nem fogadható el az alperest terhelő tájékoztatási kötelezettség teljesítéseként az sem, ha a fogyasztó több rendelkezés egybevetése alapján – eltérő szerkezeti egységekben lévő kikötések beazonosításával – csak kikövetkeztetni tudja az árfolyamkockázat jellegét, a következmények viselésének fizetési kötelezettségére gyakorolt hatását, ez ugyanis szintén nem lenne világos és érthető tájékoztatásnak tekinthető.

A fentiekre figyelemmel egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával a perbeli rendelkezések tisztességtelenségével összefüggésben. Az árfolyamkockázat jellegére és annak következményeire nézve ugyanis az üzletszabályzat világos és érthető tájékoztatást nem tartalmaz. A szerződés 4. pontja, illetve az üzletszabályzat I.12-13. és I.15-20., valamint II.4. pontjai, továbbá VIII. fejezete alapján a fogyasztó az árfolyamkockázat viseléséről tájékozódhat, az alperes ugyanis eltérő szerkezeti egységekben lévő kikötésekkel – részben matematikai képlet értelmezése útján – tájékoztatja az árfolyamváltozással kapcsolatosan, amelyet egyébként megtévesztő megfogalmazással „kamatváltozás II.”-nek nevez az üzletszabályzatában. Ez semmiképpen sem tekinthető az árfolyamkockázat lényegét, gazdasági következményeit feltáró magyarázatnak, a fogyasztó ugyanis így módon az árfolyamkockázat fizetési kötelezettségére gyakorolt hatásáról – arról, hogy az árfolyamváltozásnak milyen hatása van a törlesztőrészekre – nem tájékozódhatott. Az üzletszabályzat árfolyamkockázattal kapcsolatos szabályozási megoldása ezért nem felel meg az átláthatóság követelményének, a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben a finanszírozási kérelem, az egyedi szerződés és üzletszabályzat alapján a felperes nem ismerhette fel, hogy az árfolyamkockázat eredményeként a fizetési terhei előre nem látható mértékben is megnövekedhetnek. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a konstrukciók közötti választás (elszámolási módok) alapján sem lehet megalapozottan következtetni a fogyasztó árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékozottságára, illetve a konstrukciók közötti választás önmagában egyébként sem bizonyítaná a tájékoztatás megtörténtét, főleg nem a tájékoztatás tartalmát.

11.

Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság részközbenső ítéletét a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárás során felmerült költségét az alperes maga viseli, köteles továbbá a régi Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó 78. § (1) bekezdése szerint a felperes másodfokú perköltségének megfizetésére, amely a képviselőt ellátó jogi képviselő ügyvédi munkadíjából állt. A munkadíj összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5)

bekezdésében foglaltakra figyelemmel állapította meg az ítéltábla az általános forgalmi adóval növelt összegben.

Budapest, 2020. május 26.

dr. Sándor Ottó s. k.

a tanács elnöke

dr. Vasady Loránt Zsolt s. k.
k.

előadó bíró

dr. Balsai Csaba Zoltán s.

bíró